

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 2 december 2020
Datum GS-besluit : 15 december 2020

Vragen nr. 119

Vragen van de heer **J. Gringhuis** (GroenLinks) over Bezuinigingen openbaar vervoer

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 2 december 2020 door het lid van Provinciale Staten, de heer **J. Gringhuis** (GroenLinks), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Op vrijdag 27 november verschenen er nieuwsberichten (o.a. bij het NOS¹) dat verschillende provincies 10% van bus en treinritten wegbezuinigen vanwege vermindering van het aantal reizigers. Dit heeft vooral te maken met de maatregelen tegen het coronavirus. Al hoewel GroenLinks liever niet ziet dat op het openbaar vervoer bezuinigd wordt, begrijpt ze dat door de bestaande tekorten bezuinigingen noodzakelijk zijn.

Het schrappen van bus- en treinritten kunnen gevolgen hebben voor de bereikbaarheid van (belangrijke) voorzieningen, zoals medische zorg of gebieden waar al weinig bussen rijden. Daarom stelt GroenLinks de volgende vragen aan GS:

INLEIDING ANTWOORDEN

De Noord-Hollandse concessies starten op 3 januari 2021 een nieuwe dienstregeling met ongeveer 5% minder dienstregelingsuren. Dit om te voorkomen dat steeds meer bussen leeg rondrijden. Hierbij is rekening gehouden met de gevolgen van de coronamaatregelen, door op stukken of tijden waar nu veel minder mensen reizen, de bus minder vaak te laten rijden. Er worden vrijwel geen buslijnen geschrapt, zodat zoveel mogelijk gebieden met het OV bereikbaar blijven. Als er na de coronacrisis op bepaalde lijnen meer reizigers komen, kan de ritfrequentie weer worden verhoogd.

In combinatie met kostenbesparingen buiten de dienstregeling en de Beschikbaarheidsvergoeding OV van het Rijk voor 2021, verwachten wij dat Connexxion met deze dienstregeling in staat is om verliezen in de eerste helft van 2021 te voorkomen of zeer

beperkt te houden. Een toelichting op de gemaakte keuzes per concessie staat beschreven in onze brief aan Provinciale Staten van 12 november 2020 (kenmerk 1503690/1503704) en het bijbehorende memo.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Verdwijnen er door de aangekondigde bezuinigingen buslijnen? Zo ja, welke?

Antwoord 1:

Ja, het gaat daarbij alleen om spits- en nachtlijnen (mede i.v.m. sluiting van de horeca) of lijnen die worden samengevoegd of vervangen.

In de concessie Noord-Holland Noord betreft dit:

- Nachtlijn 69 (Amsterdam – Alkmaar). Alternatief is hier de trein.
- Spitslijn 251 (Alkmaar – Petten). Alternatief is hier lijn 151.
- Lijn 156 (schagen – Warmenhuizen) en lijn 157 (Alkmaar – Tuitjenhorn) worden samengevoegd waardoor lijn 156 komt te vervallen.
- Lijn 134 (Hoorn – Wieringerwerf) vervalt op zaterdagen. Alternatief is hier (deels) lijn 135.

In de concessie Gooi en Vechtstreek vervallen per 3 januari 2021 geen buslijnen. Bij de start van de nieuwe concessie in juli 2021 vervallen wel enkele spitslijnen.

- Lijn 202 (Amsterdam ZO – Eemnes).
- Lijn 209 (Amsterdam ZO – Laren).
- Lijn 602 (Amsterdam ZO – Naarden).
- Lijn 609 (Amsterdam ZO – Laren).

Alternatief voor deze lijnen is de metro in combinatie met R-netlijn 320. De spitslijnen vervallen in de nieuwe concessie om binnen de dienstregeling ruimte te maken voor twee nieuwe lijnen, Huizen – Utrecht en Huizen – Amsterdam Zuid.

In de concessie Haarlem-IJmond vervallen geen buslijnen. De pilot met spitslijn 244 (Haarlem Noord – Amsterdam Zuid) is wel tijdelijk stop gezet, vanwege het beperkte aantal reizigers. Deze pilot wordt uitgevoerd met de Vervoerregio Amsterdam en wordt door Connexxion gereden vanuit de concessie Amstelland – Meerlanden.

Vraag 2:

Verdwijnen er door aangekondigde bezuinigingen bushaltes? Zo ja, welke?

Antwoord 2:

Ja, als gevolg van de wijziging in de dienstregeling vervallen enkele haltes.

In de concessie Noord-Holland Noord vervallen de volgende haltes:

- Lijn 156: Warmenhuizen, Debbemeerweg, alternatief: Warmenhuizen, Oudewal Oost (lijn 157)

- Lijn 251: St. Maartensvlotbrug, Belkmerweg), alternatief: St. Maartenszee, Goudvis (verlenging lijn 151)
- Lijn 251: St. Maartensvlotbrug, Vlotbrug, alternatief: St. Maartenszee, Goudvis (verlenging lijn 151)

In de concessie Gooi en Vechtstreek vervallen de volgende haltes:

- Lijn 202: Naarden Keverdijk.

Op verzoek van de gemeente Wijdmeren rijdt lijn 106 vanaf 3 januari 2021 de nieuwe route over Horstermeer, wegens wegwerkzaamheden aan Kortenhoefsedijk. Hierdoor vervalt een aantal haltes in Kortenhoef. Op de Middenweg in Horstermeer worden voorlopige haltevoorzieningen getroffen totdat hier definitieve haltes kunnen worden gerealiseerd.

In de concessie Haarlem-IJmond vervallen geen haltes.

Vraag 3:

Zijn er medische voorzieningen of verzorgingstehuizen die door de bezuinigingen niet meer elk half uur worden bediend door een bus? Zo ja, welke?

Antwoord 3:

Ja.

Voor de ziekenhuizen in de concessie Noord-Holland Noord geldt dat deze in zijn algemeenheid minstens ieder half uur een bus behouden doordat er verschillende lijnen stoppen. Het kan echter wel zo zijn dat een specifieke lijn minder vaak gaat rijden, waardoor langs die route de bereikbaarheid vermindert. Voor de ziekenhuizen betreft dat:

- lijn 167 Alkmaar – Castricum via Noordwest Ziekenhuisgroep op zaterdag: de frequentie wordt ieder uur in plaats van ieder half uur.

Andere lijnen waar frequenties terug gaan naar eens per uur of lager en daardoor mogelijk effect in de bereikbaarheid van medische centra / verzorgingshuizen:

- lijn 134 Hoorn – Wieringerwerf op zaterdag (was eens per uur maar vervalt op zaterdag);
- lijn 166 Alkmaar – Bergen op zondag (was ieder half uur wordt ieder uur);

Concessie Gooi en Vechtstreek:

Er zijn enkele lijnen waar we door het afschalen van 2x per uur naar 1x per uur terugvallen. Medische voorzieningen en verzorgingstehuizen langs deze routes zijn dus minder frequent bereikbaar.

Voor ziekenhuizen betreft dat:

- lijn 3 Hilversum station – Ziekenhuis Tergooi. (Nb. Lijn 59 en 70 rijden ook in dit deel van Hilversum)

Andere lijnen waar frequenties terug gaan naar eens per uur of lager en daardoor mogelijk effect in de bereikbaarheid van medische centra / verzorgingshuizen:

- Lijn 2 (Hilversum Station – Erfgooierskwartier): op werkdagen 9–13 uur, op zondagen gehele dag (verpleeghuis Lopes Dias).

- Lijn 3 (Hilversum Station – Ziekenhuis): op alle dagen van de week (NB lijn 59 en 70 rijden ook in dit deel van Hilversum) (verpleeghuis Gooiers Erf).
- Lijn 104 (Hilversum Station – Nieuw-Loosdrecht): op zaterdag en zondag de gehele dag (Verpleeghuis Zonnehoeve en Zuiderheide).
- Lijn 107 (Hilversum Station – Bussum – Blaricum Tergooi): op werkdagen 10–15 uur, op zaterdag en zondag (NB lijn 109 rijdt ook bij Blaricum Tergooi) (verpleeghuis Ridderspoor).

Concessie Haarlem-IJmond:

Voor de concessie Haarlem-IJmond is dit niet van toepassing.

De aanpassingen die per 3 januari 2021 worden doorgevoerd passen binnen de eisen die in de verschillende PVE's zijn opgenomen voor wat betreft de ontsluiting/bediening van ziekenhuizen. Voor de ontsluiting van overige medische voorzieningen of verzorgingstehuizen zijn geen eisen in de PVE's opgenomen.

Vraag 4:

Denk u dat er nog meer bezuinigingen volgen als het aantal reizigers na de winter niet aantrekt?

Antwoord 4:

Het is realistisch om rekening te houden met een verdere afschaling van het openbaar vervoer vanaf het 3e kwartaal 2021, als de reizigersaantallen en de balans tussen (reizigers)opbrengsten en kosten dit noodzakelijk maken. Dit hangt af van meerdere factoren. Allereerst de ontwikkeling van het coronavirus en het aantal reizigers. Het aantal reizigers bedraagt momenteel circa 45% van het aantal reizigers in 2019. Wij verwachten dat dit aantal weer toeneemt als de maatregelen tegen het coronavirus worden afgebouwd. De snelheid waarmee het aantal reizigers zal toenemen is momenteel nog moeilijk in te schatten. Daarnaast wordt in het voorjaar 2021 duidelijk of en op welke wijze de rijksoverheid de huidige beschikbaarheidsvergoeding voor het ov voortzet in de 2^e helft van 2021.

Tot slot werken we met Connexxion aan een transitieplan om de negatieve financiële gevolgen van de coronacrisis na 2021 structureel op te vangen en de ov-concessies te voorzien van een (financieel) gezonde basis. We richten ons daarbij op het behoud van de kwaliteit van het ov en herstel van het aantal reizigers. De uitwerking daarvan kan in het 3^e kwartaal van 2021 al tot veranderingen leiden in het vervoersaanbod.

ⁱ <https://nos.nl/artikel/2358272-treinen-en-bussen-geschrapt-vanwege-bezuinigingen-door-corona.html>